

Dva prožitky meditace

Rudolf Steiner

Haag, 21. března 1913 (Velký pátek)

Naše dnešní úvaha má být věnována tomu, jak se duše může pozvednout do duchovních světů. Kdo pravidelně a s trpělivostí a úsilím vykonává svá cvičení, ten se také musí dostat dále; jde jen o to, jestli si svého pokroku také povšimne.

Po meditaci je dobré nechat nastoupit klidovou odmlku, duši úplně vyprázdnit a jen čekat, jakých imaginací se nám z vyšších světů dostane. - Mnoho také záleží na naladění, rozpoložení naší duše: k cvičením máme přistupovat jen z plného usebrání a radosti, jen s největší oddaností. Prožitky, které se dostaví, jsou velmi různé podle individuality a karmy meditujícího. Z jejich spousty bych dnes vybral dva:

První z nich je pozvednutí do prostoru, do nekonečna. Člověk se cítí jakoby rozšířený, jako vyzvednutý do výše; s tím je samozřejmě spojeno opuštění těla. Při tomto vyzvednutí vidíme červenání; vstříc nám přicházejí žlutavě-červenavé obláčky, z nichž pozvolna krystalizují postavy. Tento prožitek vyvolává pocit slasti, blaženosti.

Vedle toho se dostavuje druhý prožitek, prožitek noření se, klesání do hlubiny. Při tom má člověk pocit zužování, utahování. Duchovní bytosti, které člověk při tomto noření se pociťuje, se mu ukazují v modrofialových barevných odlescích. Vyvolávají v nás pocit zachvění se z hluboké úcty a podněcují nás k tomu, abychom se věnovali sebezpytování. Ukazují člověku, jaký skutečně je, všechny jeho chyby a omyly, všechny jeho morální slabosti v celé jejich velikosti a zavrženíhodnosti.

Díky ohlédnutí, které provádíme každý večer, jsme sice již orientováni tímto směrem, avšak fyzickým vědomím není člověk dosud schopen poznávat natolik jasně. Tyto z hlubiny se vynořující bytosti nás také přivádějí k tomu, abychom jasně viděli, co v nás způsobují navykklé chyby a nesprávné myšlení. Bytosti, které se nám zjevují v modravě-fialovém světle a ukazují nám naše chyby, patří k hierarchii angeloi, zatímco výše řečené červenavě-žluté světelné postavy, které nám, podobny trestající spravedlnosti, vysloví svůj rozsudek, patří k hierarchii archangeloi. Tyto prožitky mohou k člověku přistoupit ještě jiným způsobem, totiž prostřednictvím znění, tónů. Je pak ještě mnohem hrůzostrašnější, mnohem hůře snesitelné, oznámí-li mu archanděl rozsudek svým hromovým hlasem. Avšak dojde-li člověk až k této chvíli, která nastane poté, co se mu zjevil strážce prahu, musí si prostě tomuto zachvění (hrůze) odvyknout.

Jenom abyste mi rozuměli, uvedu příklad; imaginace ovšem může stejně dobře ukázat něco jiného.

Postavy, vystupující v modrofialových barevných tónech z hlubiny, může člověk vidět s ustaranými obličejí naplněnými bolestí. Tyto vznešené bytosti pociťují z nás a našich chyb sklíčenost; to v nás probouzí pocit bezmezného studu. Jestliže ovšem člověk pozná své omyly a lituje svých chyb, spatří, jak se tvář těchto bytostí radostně rozzáří. Toto spojení mezi mikrokosmem a makrokosmem musí člověk cítit.

Bytosti, které k člověku sestupují v červenavě-žlutých světelných obláčkách a v kruhu ho obklopují, kdykoli je středem, v něm jakožto trestající spravedlnost vyvolávají pocit hrůzy. K němu se však může připojit pocit radosti, jestliže mu tyto bytosti ukážou, jaké v něm jsou vývojové možnosti a že je na něm, aby je rozvinul.

Avšak pokaždé, má-li člověk tyto dva prožitky, kdy se postavy koncentrované z červenavých obláčků snaží spojit s modrofialo vými postavami vystupujícími z hlubiny, v něm vyvstává cosi jako konflikt. Zřetelně slyší hlas, který říká:

Tomu nevěř; věř tomu, co přichází z tvé vlastní duše. Je to rovnocenné tomu, co vidíš venku v kosmu!

To je hlas Lucifera a je to největší pokušení, které člověk může mít, protože Lucifer co do krásy, lstivosti a svůdnosti překonává všechny ostatní bytosti. I on stoupá z hlubiny, podobně jako ony modrofialové bytosti.

Musí nám být také jasné, že v těchto oblastech již nemá význam forma. Duchové formy, elohim, jak je nazývá bible, mají význam na Zemi. V duchovních světech zjišťujeme, že se nad ně pozvedáme a můžeme se přiblížit k duchům pohybu.

Na jedno bychom nikdy neměli zapomínat: na cit nejhlubší vděčnosti vůči vyšším bytostem a duchovním světům. Tak jako esejci každé ráno plni vděku vyhlíželi příchod denní hvězdy a modlili se za to, aby se jen objevila, měli bychom se i my s pokornou vděčností vůči duchovním bytostem každé ráno vracet do chrámu fyzického těla, jenž nám byl v průběhu saturnské, sluneční, měsíční a zemské doby tak umně vystavěn a v němž jedině si můžeme osvojit pozemské vědomí: *Ex Deo nascimur*.

A pak se se získaným citem pokorné úcty a vděčnosti vžívat do toho, co je duchovně-božské a co nás vysvobodí z pout tělesnosti, přenesse nás do duchovně-nadsmyslové sféry a dopomůže nám k největší blaženosti, která je tak velká, tak obrovská, že se esoterik jméno té nejvznešenější bytosti ani neodvážil vyslovit: *In---morimur*.

A konečně v posledním článku naší desetislovné rosikruciánské průpovědi: *Per Spiritum Sanctum reviviscimus* je vyjádřeno sebevědomí, které člověka přenáší do nové inkarnace. Ještě mnohem dále než meditováním nad třemi články této úžasné průpovědi, sestávající z 2 x 3 a 1 x 4 slov, dojdeme, budeme-li žít v jejích písmenech a samohláskách.